

داستان دستاورد

سید مسعود فرهنگ
دانش‌آموخته‌ی کارشناسی طراحی صنعتی دانشگاه هنر
موسس و نخستین سردبیر مجله‌ی دستاورد

- کنفرانس مالزی،
- مکتب باهاوس،
- اولین مسابقه،
- و ...
- سوالات آزمون فوق لیسانس

بیستمین سالگرد انتشار نشریه‌ی دستاورد را در حالی جشن می‌گیریم که دومین همایش دستاوردهای طراحی صنعتی ایران نیز همزمان برگزار می‌شود. هر یک از این دو مناسبت در جای خود از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. دستاورد نخستین و تنها نشریه‌ی تخصصی طراحی صنعتی ایران است که در بیست سال گذشته پا به پای جامعه طراحی صنعتی ایران رشد کرده و همایش دستاوردهای طراحی صنعتی ایران نیز حرکتی نوآورانه و نوپا از همین نشریه‌ی بیست ساله است که در ادامه راه و با نگاهی امیدوار به آینده‌ی صنعت کشور در نظر دارد صاحبان و مدیران صنایع کشور را به توانمندی‌های جامعه طراحی صنعتی ایران باورمند سازد.

از سوی دیگر، انتشار سی امین شماره نشریه در بیستمین سالگرد تولد آن و پیش آمدن این پرسش در ذهن‌های نکته سنج که چرا یک فصلنامه در پایان بیست سالگی انتشار خود، به جای هشتاد شماره، سی شماره عرضه کرده و پرسش دیگر این که چنین نشریه‌ای اصولاً تا چه اندازه در کار خود موفق بوده، بهانه‌ی خوبی است تا مروری اجمالی بر داستان پیدایی

دستاورد داشته باشیم. بدین ترتیب دوستانی که دستاورد را به تازگی شناخته‌اند با پیشینه‌ی آن آشنا می‌شوند و آنان که قدیمی‌ترند و داستان دستاورد را می‌دانند، همراه با نگارنده‌ی این سطور - که بنیانگذار دستاورد است و امروز دستاوردی‌ها او را پدر می‌خوانند! - خاطرات آن روزها را به یاد می‌آورند.

***

نشریه‌ی دستاورد در اردیبهشت ماه ۱۳۶۹ در قالب یک روزنامه دیواری و ابتکاری، توسط این جانب و سه تن از دوستانم که همگی دانشجویان طراحی صنعتی مجتمع دانشگاهی هنر (دانشگاه هنر کنونی) بودیم تأسیس شد. رشته‌ی طراحی صنعتی در آن زمان بسیار مهجور و ناشناخته بود و فقط در چهار مرکز دانشگاهی ارائه می‌شد: دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران، مجتمع دانشگاهی هنر، دانشکده هنر دانشگاه الزهراء(س) و دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران. بیشتر مدرسان این رشته، تحصیلات دانشگاهی طراحی صنعتی نداشتند و امکانات آموزشی و کارگاهی این چهار مرکز هم چندان مطلوب نبود. دروسی که برای این رشته

تاریخ ۷۲/۷/۴
شماره ۱۳۴/۳۷۹۷
پوست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ، ارشاد اسلامی

«سیچان در دوران ۸ سال جنگ تحمیلی زیباترین تابلوهای
ایثار و فداکاری را ترسیم کردند.» (مقام معظم رهبری)

دانشگاه هنر
مقتضای انتشار نشریه دستاورد

احتراماً، بازگشت به نامه شماره ۱۲/۳۱۵۴ مورخ ۷۱/۴/۱۰
به اطلاع می‌رساند: انتشار نشریه مذکور در جلسه مورخ ۷۲/۶/۲۹
هیات نظارت بر مطبوعات به ترتیب فعلی با روش علمی و فنی
و هنری در زمینه طراحی صنعتی به زبان فارسی با خلاصه
انگلیسی و به مدیریت مسئولی آقای علی مدن‌پور در دانشگاه‌های هنر
و کارخانجات صنعتی مورد موافقت قرار گرفته است.
لذا از تاریخ صدور این نامه بانگید به رعایت ماده ۱۶ و سایر
مقررات مندرج در قانون مطبوعات انتشار نشریه مزبور از نشر
این اداره کل بلا مانع می‌باشد. /ف

رونوشت:
مدیر مسئول

مدیر کل مطبوعات دولتی

بسمه تعالی

دانشگاه تهران
دانشکده هنر
معاون آموزشی

تاریخ ۱۳۷۱/۹/۲۲
شماره ۱۳۰۳۱۰۴۳۱
پوست

آقای سیدمسعود فرهنگ
دانشجوی رشته طراحی صنعتی

بدینوسیله از شما بی‌وفتلاش بی‌وقفه شما جهت اخذ سی و انتشار نشریه
دستاورد قدر دانی می‌گردد.

امید است که این حرکت سازنده در ایجاد وسیع‌تر با همکاری میمانند
شما و سایر دانشجویان عزیز استمرار یافته و نمونه‌های بارز جهت ایجاد
انگیزه در حرکت دانشجویان سایر گروه‌های آموزشی دانشگاه باشد.

توفیق روز افزون شما را در راه تحصیل علم و معرفت و توسعه فعالیت‌های
پژوهشی از خداوند متعال مسئلت می‌نمایم.

شریف لطفی
معاون آموزشی دانشگاه

تهران، ۱۳۷۱، ۲۲ شهریور ماه
کتابخانه مرکزی ۱۳۷۱، ۱۵ شهریور ماه

در مقابل، سرمایه ارزشمند و قابل ستایش مجتمع، روحیه‌ی خودباوری و تلاش دانشجویانش بود که تقریباً عمومیت داشت و همین ویژگی می‌توانست منشأ فعالیت‌های مثبت و آینده ساز باشد. بنابراین انگیزه‌های تأسیس یک نشریه برای این جانب که علایق و تجربیاتی از سالیان پیش از دانشگاه در امور فرهنگی و چاپ نشریات دانش آموزی داشتم فراهم بود.

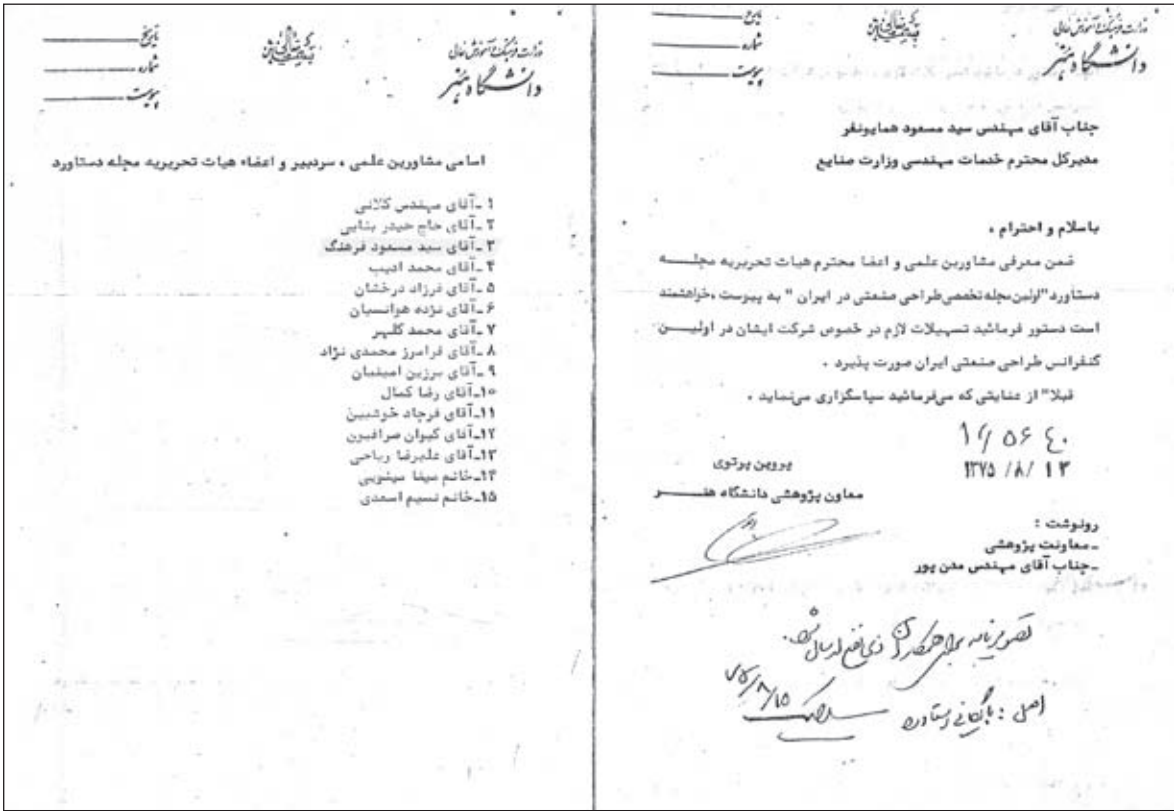
یک نشریه‌ی دانشجویی می‌توانست دلیل خوبی باشد برای جمع شدن دانشجویان علاقه‌مند گرد همدیگر و این جمع مفید و پویا می‌توانست وسیله‌ای باشد برای ایجاد رقابت در میان دانشجویان طراحی صنعتی و حتی دیگر رشته‌ها و این رقابت

تصویب شده بود با آنچه که در طراحی صنعتی دانشگاه‌های دیگر کشورها تدریس می‌شد تفاوت‌های فاحشی داشت. منابع مطالعاتی تخصصی بسیار کم و دور از دسترس عموم دانشجویان بود و آنچه که بود، به زبان فارسی نبود. صاحبان صنایع نیز شناخت درستی از این تخصص نداشتند و طراحان صنعتی برای ارتباط با صنعت مشکلات فراوان داشتند.

در این میان، مجتمع دانشگاهی هنر مشکلی افزوده و در مقابل، ارزشی ستوده داشت. مشکل این بود که مجتمع یک مرکز تازه تأسیس و تلفیقی از چند مؤسسه‌ی آموزش عالی پیش از انقلاب بود و از این رو کسی آن را با این نام و نشان نمی‌شناخت. ولی

سازنده می توانست عاملی باشد برای شناخته شدن بیشتر و بهتر طراحی صنعتی و مجتمع دانشگاهی هنر در سطح کشور. موضوع را با سه تن از دوستان نزدیکم، آقایان امیر نقیب زاده، فرزاد درخشان و زنده یاد محمد ادیب، مطرح و آن ها

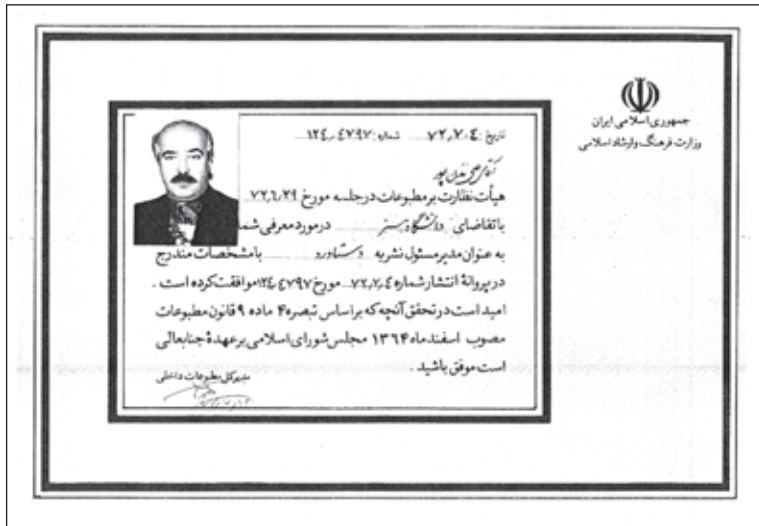

زیادی هم برجای نخواهد گذاشت و حتی اگر مجتمع از قبول این هزینه‌ها طفره برود، به همت عالی دانشجویانش می‌توان امیدوار بود!

.....بدین ترتیب در یک جلسه‌ی عمومی با حضور بیشتر دانشجویان طراحی صنعتی مجتمع دانشگاهی هنر موضوع را علنی کردیم، نام دستاورد را از میان پیشنهادهای آن جمع برگزیدیم و بلافاصله دست به کار انتشار پیش شماره‌ی نشریه شدیم. مهم‌ترین موضوع پیش روی ما برپایی نخستین نمایشگاه دانشجویان طراحی صنعتی مجتمع دانشگاهی هنر در اسفند ماه ۱۳۶۸ بود. از نمایشگاه گزارشی تهیه شد و با طرح چند پرسش از دانشجویان و استادان خواستیم که کارهای ارائه شده در نمایشگاه را نقد کنند.

پیش شماره‌ی نشریه‌ی دستاورد با چنین محتوایی در یک صفحه ۸۲ در اردیبهشت ماه ۱۳۶۹ در تابلوهای اعلانات مجتمع دانشگاهی هنر، دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران، دانشکده هنر دانشگاه الزهراء(س)، دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران و نیز دانشگاه صنعتی امیرکبیر نصب و اعلان گردید و بدین ترتیب نخستین نشریه‌ی طراحی صنعتی ایران متولد شد.

زیرا مجتمعی که آه ندارد تا با ناله سودا کند و نداری و نزاری از در و دیوارش می‌بارد، تا کنون انتشاراتی نداشته و شاید بودجه‌ای هم برای این کار نداشته باشد، چگونه ممکن است از فکر تأسیس و انتشار یک نشریه‌ی دانشجویی، آن هم منحصرأً برای یک رشته‌ی تحصیلی خاص استقبال کند؟! گذشته از این، تهیه‌ی مطالب تخصصی و مفیدی که ارزش چاپ و نشر داشته باشد نیز کار ساده‌ای نیست. یک نشریه تخصصی که از یک مرکز دانشگاهی بیرون می‌آید قطعاً زیر ذره‌بین خواهد بود و هر کم و کاستی که داشته باشد، بزرگ جلوه می‌کند. پس بهتر است که احتیاط کنیم، گام‌های اول را کوتاه برداریم و بی‌گدار به آب نزنیم. نشریه‌ی ما در شروع کار قطعاً غیرحرفه‌ای خواهد بود و یک نشریه‌ی غیر حرفه‌ای را همان بهتر که همگان به راحتی در دسترس نداشته باشند و زیر ذره بین نگذارند! پس مناسب‌ترین شکل برای شروع کار یک نشریه دیواری است. ولی این بار نه به شکل متداول در مدارس، بلکه به شیوه‌ای کاملاً جدید و ابتکاری. این نشریه می‌تواند در قطع یک روزنامه‌ی ده ستونی و با آرایشی آن گونه حروفچینی و صفحه آرایبی و حتی در چند نسخه انگشت شمار تکثیر شود تا در صورت لزوم در چند مرکز و چند تابلو اعلانات نصب گردد. بدین ترتیب هزینه‌ی

ما را بر آن داشت تا نشریه را از شکل دیواری به شکلی تبدیل کنیم که قابل تکثیر در تیراژ بیشتر و فروش به علاقه‌مندان باشد. از این رو شماره‌ی ۲ و ۳ نشریه‌ی دستاورد در قطع A4، صفحات و تیراژی بیشتر و مطالبی متنوع‌تر تهیه و باز هم به شیوه‌ی فتوکپی تکثیر شد. نایاب شدن ۴۸ ساعته چاپ اول و فروش موفق چاپ‌های دوم و سوم این شماره در طی هفته‌های بعد، پذیرش جامعه طراحی صنعتی را برای داشتن یک نشریه‌ی جدی و مستمر نشان داد و اکنون، گامی بلندتر لازم بود...

معاونت پژوهشی دانشگاه هنر، دستاورد را برای تشکیل پرونده و دریافت پروانه انتشار قانونی به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی معرفی کرد. شماره‌ی ۴ و ۵ نشریه با مجوز انتشار موقت (فقط برای انتشار یک شماره) منتشر و سرانجام پس از گذران مراحل قانونی در طول یک سال و اندی، پروانه انتشار دائم نخستین نشریه‌ی تخصصی طراحی صنعتی ایران، به نام دانشگاه هنر و با مدیر مسئولی مهندس علی مدن پور (استاد فقید گروه طراحی صنعتی) صادر گردید.

دستاورد، دوره‌ی جدید انتشار خود را از شماره‌ی ۱ آغاز و از آن تاریخ پا به پای جامعه‌ی طراحی صنعتی ایران حرکت ورشد کرد. دانشجویان علاقه‌مند دیگری نیز به جمع دستاوردی‌ها پیوستند که شاخص‌ترین آن‌ها آقایان نژده هوانسیان، کیانوش غریب پور، برزین امینیان، محمد کلهر، رضا کمال، فرامرزمحمدی نژاد، فرجاد خوشبین، کیوان صرافیون، مهدی اصل فلاح (عضو کنونی هیئت علمی دانشگاه هنر و سردبیر فعلی دستاورد) و خانم‌ها نسیم رز و سحر محمدی بودند و بعضاً پس از پایان تحصیلات، همچنان همراه دستاورد هستند. آقایان مهندس علی

استقبال دانشجویان و استادان طراحی صنعتی و بعضاً دیگر رشته‌ها در مجتمع دانشگاهی هنر از این نشریه‌ی دیواری امیدوار کننده بود. به طور مثال، شادروان مهندس بهروز موسوی امین استاد طراحی و چاپ مجتمع با خوش‌رویی و بزرگواری به ما اجازه دادند تا برای فعالیت‌های نشریه، از امکانات کارگاه چاپ سیلک مجتمع و دفتر کار ایشان استفاده کنیم.

بعد از پیش شماره، اکنون نوبت شماره‌ی اول بود. با شروع سال تحصیلی ۷۰-۱۳۶۹ جمعی از دانشجویان ورودی جدید رشته‌ی طراحی صنعتی نیز به خانواده‌ی دستاورد پیوسته بودند. آقایان فرهاد گشایش، محمد رزاقی و سید رضا مرتضایی - که امروز با درجه‌ی دکترا به کار پژوهش و تدریس در رشته‌ی طراحی صنعتی مشغولند - و همچنین آقایان مهران هاشمی، حمید رضا بختیاری، نیاز اکبری و خانم‌ها شبنم فرایی و ترکان آسیایی اعضای جدید خانواده‌ی دستاورد بودند.

شماره‌ی اول نشریه‌ی دستاورد باز هم به شکل دیواری ولی این بار در چهار صفحه A2، با لگو تایپ جدید، مطالب بیشتر و بهتر و همکاری دستاوردی‌های جدید منتشر و در همان مراکز پیشین نصب گردید. باز هم استقبال دانشجویان و این بار تقاضاهای متعدد برای خرید نسخه‌هایی از نشریه دیواری،

دچار تغییرات زیادی شد، ولی هیچگاه متوقف نشد. دستاوردی‌ها به انتشار نشریه بسنده نکردند و این حرکت را به جریانی علمی - فرهنگی و تأثیرگذار در طراحی صنعتی کشور تبدیل نمودند، جریانی که همواره کوشیده است ضمن گسترش آگاهی‌های مخاطبان، شور و شوق فعالیت، رقابت سالم و سازندگی در راستای اهداف ملی رانین در جامعه‌ی طراحی صنعتی ایران برانگیزد. برگزاری سخنرانی‌ها

کلانی (مدرس پاره وقت) و شادروان مهندس عزیز گسیلی (عضو هیئت علمی گروه طراحی صنعتی دانشگاه هنر) نیز دو تن از بزرگوارانی بودند که از همان اوایل کار با دستاورد همکاری داشتند. حرکت دستاورد در فرازونشیب مشکلات متعدد اجرایی، ضوابط دست و پا گیر و گاهی اوقات کارشکنی‌های اداری و مالی

دستاورد

انگار سال تحصیلی جدید و

شمارش معکوس فارغ التحصیلی نخستین گروه از دانشجویان طراحی صنعتی دانشگاه هنر

اولین دانشجوی طراحی صنعتی دانشگاه هنر، فارغ التحصیل شد.

پیشگامان

فرهنگ برپایه‌ی پیشگامان، آینه‌ی آرزوهای ما

دستاورد های طراحی صنعتی

از میراث اوزا کا

پیشگامان

وای عرفی خواهم کرد

دستاورد

مسائل فرهنگی و آموزشی

پروژه در این مسائل کشور است

نخستین تجربه نمایشگاهی دانشجویان طراحی صنعتی مجتمع دانشگاهی هنر در اسفندماه ۶۸

تلاش از راه شده در پیش شماره دوم منعکس خواهد شد

پیشگامان

دوین پیشگامان طراحی صنعتی دانشجویان دانشگاه هنر

سال حیات مطبوعاتی خود رویکردی کاملاً پژوهشی دارد و برای دریافت درجه‌ی علمی - پژوهشی از وزارت علوم و تحقیقات و فناوری اقدامات مهمی را انجام داده است و هم‌اکنون این موارد، دلایلی قاطع بر موفقیت نخستین و تنها نشریه‌ی تخصصی و دانشگاهی طراحی صنعتی ایران است. به امید موفقیت‌های بیشتر برای نشریه‌ی دستاورد و دستاوردهای بهتر برای جامعه‌ی طراحی صنعتی ایران.

و نشست‌های علمی و تخصصی طراحی صنعتی در دانشگاه هنر، مشارکت در برپایی نمایشگاه‌ها، مسابقات و جشنواره‌های مرتبط با هنر، خلاقیت و صنعت و همچنین ابتکار برپایی همایش‌های سالیانه دستاوردهای طراحی صنعتی ایران که نخستین آن‌ها در اردیبهشت ماه ۱۳۸۸ برگزار شد، مهم‌ترین کارهای جانبی نشریه دستاورد در طول بیست سال گذشته بوده است. هم‌اکنون این نشریه در آستانه‌ی ورود به بیست و یکمین